

Sygn. akt III RC 274/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Sylwia Piasecka

Protokolant starszy sekretarz sądowy Anna Kantak - Rekowska

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2016 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa P. Ś.

przeciwko D. Ś.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

1. ustanawia rozdzielność majątkową małżeńską z dniem 12 listopada 2015 roku między powodem P. Ś., a pozwaną D. Ś., wynikającą z zawartego przez nich małżeństwa w dniu 16 lipca 2011 roku przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w C., dla którego sporządzono akt małżeństwa pod Nr (...),
2. zasądza od pozwanej D. Ś. na rzecz powoda P. Ś. kwotę 577,00 zł tytułem kosztów procesu.

/-/S. P.

(Na oryginale właściwy podpis)

Sygn. akt III RC 164/15

UZASADNIENIE

Powód – P. Ś., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o ustanowienie rozdzielności majątkowej między nim, a jego małżonką D. Ś., z którą w dniu 16 lipca 2011 roku zawarł związek małżeński oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że strony nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego albowiem od czerwca 2015 roku pozwana wyprowadziła się do K., gdzie zamieszkuje ze swoim obecnym partnerem oraz córką stron. Od momentu wyprowadzki powód nie ma żadnego wpływu na poczynania finansowe pozwanej, a w szczególności nie ma możliwości współdziałania z pozwaną w zarządzie majątkiem wspólnym. Podkreślił, że bez zgody współmałżonki nie może zaciągać zobowiązań kredytowych, która w tym zakresie nie wykazuje żadnej woli współdziałania z powodem z uwagi na istniejący między stronami spór.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana również wniosła o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej oraz o nieobciążanie pozwanej kosztami postępowania na podstawie art. 101 kpc.

W uzasadnieniu podniosła, że od połowy 2014 roku małżonkowie mieszkają osobno albowiem powód wyprowadził się ze wspólnie wynajmowanego mieszkania stron. Podkreśliła, że od tego czasu nie ma żadnego wpływu na decyzje powoda, w szczególności w zakresie zarządu majątkiem wspólnym. Zaznaczyła nadto, że w czasie trwania małżeństwa strony wybudowały ze środków wchodzących w skład majątku wspólnego dom mieszkalny jednorodzinny na działce położonej w J., dla którego Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw (...), stanowiącej majątek osobisty powoda. W dniu 16 czerwca 2015 roku powód samodzielnie, bez konsultacji z pozwaną, podjął decyzję o poszukiwaniu nabywców na w/w nieruchomości, pomimo rozliczenia z pozwaną poczynionych przez nią nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty i zamieścił na portalu stosowne ogłoszenie.

Na rozprawie w dniu 10 maja 2016 roku strona pozwana, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniosła o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej z końcem sierpnia 2014 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód P. Ś. i pozwana D. Ś. w dniu 16 lipca 2011 roku zawarli w C. związek małżeński.

bezsporne, nadto dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa k. 5.

Strony w trakcie trwania związku małżeńskiego nie zawierały żadnych umów wyłączających wspólność majątkową małżeńską.

bezsporne

Powód i pozwana od sierpnia 2014 roku nie prowadzą ze sobą wspólnego gospodarstwa domowego albowiem pozostają w separacji faktycznej. Od tego czasu nie kontaktują się ze sobą w sprawach dotyczących zarządu majątkiem wspólnym, ponieważ pozostają w silnym konflikcie.

Powód i pozwana osobno rozliczają się w urzędzie skarbowym.

bezsporne, nadto wyjaśnienia powoda 00:04:37 k. 38v, wyjaśnienia pozwanej 00:10:58, 00:13:26 – 00:15:55 k. 38v.

Powód jest właścicielem nieruchomości położonej w J., dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...). W trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej strony rozpoczęły budowę domu mieszkalnego, który nie został ukończony i znajduje się obecnie w stanie surowym.

Powód na wykończenie domu nie może uzyskać kredytu albowiem pozwana nie wyraża na to zgody. W związku z tym powód podjął próbę sprzedaży nieruchomości bez zgody pozwanej.

Powód ponosi wszelkie koszty związane z utrzymaniem majątku wspólnego.

bezsporne, nadto wyjaśnienia powoda 00:04:37, 00:07:30, 00:09:49 k. 38v, wyjaśnienia pozwanej 00:10:58 k. 38v.

Powód i pozwana nie trwoni majątku, jak również nie zaciąga żadnych zobowiązań bez zgody powoda.

bezsporne

Przed Sądem Okręgowym w Słupsku, pod sygn. akt I RC 74/15, toczy się sprawa o rozwód.

bezsporne

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo strony powodowej zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 52 § 1 krio z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez Sąd rozdzielnosci majątkowej. Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia, przy czym w wyjątkowych wypadkach Sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu (§ 2 cyt. przepisu).

Przez ważne powody rozumie się najogólniej takie okoliczności, które sprawiają, że w konkretnej sytuacji faktycznej wspólność majątkowa nie służy dobru drugiego z małżonków oraz dobru założonej przez małżonków rodziny, a nawet prowadzi do sytuacji sprzecznej z zasadami prawa rodzinnego (por. J. S. Piątowski, Stosunki majątkowe między małżonkami, Warszawa 1955, s. 140; J. Winiarz, Małżeńskie stosunki majątkowe, Warszawa 1967, s. 81; L. Stecki, Ustanie ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej, Poznań 1968, s. 12). Przy czym przez ważne powody rozumie się nie tylko okoliczności natury majątkowej, jak np. trwonienie przez jednego z małżonków zarobków stanowiących ich wspólny dorobek, powodowanie uszczerbku w majątku wspólnym itp., ale również takie okoliczności, które stwarzają sytuację, w której wykonywanie zarządu przez każdego z małżonków ich wspólnym majątkiem jest niemożliwe lub znacznie utrudnione (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1972 roku, III CRN 250/72, OSN 1973, Nr 6, poz. 113). Kolejnym ważnym powodem uzasadniającym ustanowienie rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej na żądanie jednego z małżonków jest sytuacja, gdy drugi z nich wskutek zaniedbywania obowiązków względem rodziny lub ulegania nałogom nie przyczynia się do powstania majątku wspólnego albo majątek ten marnotrawi. Nie można jednak uznać za ważne powody okoliczności niezawinionych przez małżonka bądź też niezależnych od jego woli, w szczególności długotrwałej choroby (zob. J. S. P., Stosunki majątkowe, s. 141). Również stan separacji małżonków, może być ważnym powodem ustanowienia rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej, ale pod warunkiem, że nie ma on charakteru przejściowego, lecz stanowi skutek trwałego rozkładu pożycia małżonków. Oznacza to, że nie każda postać (przejaw) separacji faktycznej małżonków jest ważnym powodem, ale tylko taka, która zarazem uniemożliwia im lub znacznie utrudnia współdziałanie w zarządzie ich majątkiem wspólnym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2000 roku, II CKN 1070/98, Prok. i Pr. 2000, Nr 4, poz. 30, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1997 roku, III CKN 51/97, OSN 1997, nr 12, poz. 194, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2000 roku, III CK 126/03).

Ponadto zgodnie z treścią art. 36 krio oboje małżonkowie zobowiązani współdziałać w zarządzie majątkiem wspólnym, udzielać sobie informacji o stanie tego majątku, o wykonywaniu zarządu i o zobowiązaniach obciążających majątek wspólny. Każde z małżonków może samodzielnie zarządzać majątkiem wspólnym. Jedyne do wymienionych enumeratywnie w art. 37 krio czynności potrzebna jest zgoda współmałżonka np. do odpłatnego nabycia nieruchomości, odpłatnego nabycia prawa rzeczowego. Zgoda małżonka nie jest natomiast konieczna do zaciągnięcia kredytu. Jeżeli natomiast jeden z małżonków odmawia zgody wymaganej do dokonania czynności, albo jeżeli porozumienie z nim napotyka trudne do przezwyciężenia przeszkody drugi małżonek może zwrócić się do sądu o zezwolenie na dokonanie czynności (art. 39 krio).

Ciężar wykazania ważnych powodów uzasadniających sądowe ustanowienie rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej, spoczywał na stronie powodowej, zgodnie z treścią art. 6 kc, mimo że strona pozwana uznała powództwo. Podkreślić bowiem należy, że w toku tego postępowania koniecznym jest wykazanie ważnych powodów uzasadniających ustanowienie rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie takimi ważnymi powodami uzasadniającymi ustanowienie rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej jest długotrwała separacja stron niniejszego procesu, a mianowicie od sierpnia 2014 roku, i w konsekwencji prowadzenie odrębnych gospodarstw domowych, jak również trudności strony powodowej w uzyskaniu kredytu na wykończenie domu, którego budowa została rozpoczęta przez strony po powstaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, na gruncie stanowiącym majątek osobisty powoda.

Odnosząc się natomiast do żądania strony pozwanej aby ustanowienie tej wspólności majątkowej małżeńskiej nastąpiło z data wsteczną, a mianowicie na koniec sierpnia 2014 roku, nie zasługuje na uwzględnienie.

Zasadą bowiem jest, że datą ustanawiania rozdzielności majątkowej jest data wytoczenia powództwa, czyli złożenia pozwu w sądzie. Przy czym pozew ten powinien oczywiście czynić zadość warunkom określonym w art. 187 w zw. z art. 126 kpc. Jeżeli jednak powód skutecznie powoła się na zaistnienie wyjątkowego wypadku, to wówczas rozdzielność majątkowa będzie ustanowiona z datą poprzedzającą wytoczenie powództwa.

Wprawdzie kodeks nie zawiera katalogu wyjątkowych wypadków, natomiast powołuje jedną z okoliczności kwalifikującą się do uwzględnienia powództwa, a mianowicie rozłączenie małżonków, czyli separację faktyczną, albowiem w przypadku separacji prawnej, rozdzielność majątkowa jest jej konsekwencją ustawową. Podkreślić przy tym jednak należy, że zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej między małżonkami, którzy pozostawali we wspólności ustawowej lub umownej, z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa jest dopuszczalne w zasadzie tylko wtedy, gdy z powodu separacji faktycznej (życia w rozłączeniu) niemożliwe było już w tym dniu ich współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2008 roku, II CSK 371/08, OSNC 2009, Nr 12, poz. 171).

W przedmiotowej sprawie strona pozwana, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, nie wykazała w toku niniejszego procesu aby faktycznie od momentu separacji faktycznej niemożliwe było już w tym dniu współdziałanie stron procesu w zarządzie majątkiem wspólnym.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z § 6a ust. 1 pkt 9 rozporządzenia ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 20013 roku, poz. 490).

/-/S. P.

(Na oryginale właściwy podpis)